

A. J.

"Archives Internationales d'Histoire des Sciences"

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 6/3, 520-521

1961

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.



wanym o higienie Eobana Hessa (1488—1540) pt. *Saluberrima bonae valetudinis tuendae praecepta*, który wyszedł w Frankfurtu w roku 1578 z komentarzem Piotra Hasschaert d'Armentières. A. Evrard zamieszcza biografię lekarza-psychiatry Józefa Guislain, zmarłego w 1860 r. Artykuł A. De Smet dotyczy historii nauki w Bułgarii. Są to wiadomości zebrane w czasie pobytu autora w tym kraju na podstawie osobistych kontaktów z historykami nauki, dotyczą głównie działalności na tym polu Iwana Dujcewa, Wasyla N. Bakardijewa i M. W. Pawłowa.

Numer trzeci zawiera artykuły E. M. Krutzera, *O historii paleontologii okręgu limburskiego*, L. Elauta, *O tragicznym sporze między dwoma lekarzami, internistą i chirurgiem, ciągnącym się od 1806 r. w Gandawie*. W doniesieniach mamy m. in. uwagi nad szkieletem Lidwiny van Schiedam, holenderskiej świętej.

Numer czwarty zawiera artykuły H. L. V. De Groota, *O kilku matematykach antwerpskich z XVI w.* Są to wiadomości zebrane na marginesie pracy tego autora nad dziełem matematycznym Johna Weddingtona z 1567 r. Dalej mamy artykuł L. Elauta, *O broszurze P. Hoschaert'a z połowy XVI w.*, zawierającej jego metodę leczenia syfilisu. E. Frison daje biografię jezuitę Vincenta Gautiera (1827—1903) botanika i algologa, nauczyciela słynnego antwerpczyka Henri van Heurck, nieznanego zupełnie do roku 1957, gdyż nie zachowały się jego prace, ani też bogate kolekcje alg. W recenzjach wydawnictw jest m. in. omówienie rocznika „Lychnos” z roku 1959.

S.

ARCHIVE FOR HISTORY OF EXACT SCIENCES

W ubiegłym roku w marcu zaczęło wychodzić w Berlinie nowe czasopismo z historii nauki — „Archive for History of Exact Sciences”, którego wydawcą jest firma Springer. Numer pierwszy z 1960 r. zawiera dwa obszernie artykuły. Pierwszym jest C. Truesdella, *O programie badań nad mechaniką wieku Oświecenia (1687—1788)*. Jest to pierwszy z serii zapowiedzianych artykułów różnych autorów, mających na celu wprowadzenie ogółu czytelników w dziedzinę bieżących badań nad historią nauk ścisłych.

Drugim artykułem jest Arpada Szabó rozprawa pt. *Początki twierdzeń euklidesowych*, przedstawiająca w nowym oświetleniu zagadnienia wczesnogreckiej matematyki.

S.

„ARCHIVES INTERNATIONALES D'HISTOIRE DES SCIENCES”

Jeden z ostatnich numerów kwartalnika „Archives Internationales d'Histoire des Sciences” (nr 50/51, styczeń—czerwiec 1960) — organu Sekcji Historii Nauki Międzynarodowej Unii Historii i Filozofii Nauki można w pewnej mierze nazwać numerem „polskim”, ze względu na stosunkowo dużą ilość pozycji autorów polskich w nim zawartych.

W części numeru brzmiącej „Notes et Documents” opublikowano dwie pozycje polskie, a mianowicie: doc. dra W. Voisé *La raison et l'expérience dans les sciences sociales de la fin de l'époque de la Renaissance* (s. 106—109) oraz prof. dra E. Olaszewskiego *Les problèmes de périodisation dans l'histoire de la science et de la technique* (s. 110—114). Obie te pozycje stanowią streszczenia wygłoszonych przez autorów komunikatów na Międzynarodowym Kongresie Historii Nauki w Barcelonie we wrześniu 1960 r.

W informacyjnej części numeru znajdujemy sprawozdanie z działalności Komitetu i Zakładu Historii Nauki i Techniki PAN za lata 1957—1958 pióra mgr Z. Skubały (s. 124—127).

W dziale „Bibliographie Critique” omawianego numeru czytamy 4 recenzje autorów polskich, a mianowicie: w dziale filozofii — omówienie przez doc. W. Voisé XVI-wiecznego dzieła Jungiusa (Joachimi Jungii) *Logica Hamburgensis* (s. 140—142); w dziale fizyki i chemii — recenzję polskiej książki W. Lampego *Stanisław Kostanecki, życie i działalność naukowa*, pióra prof. dra E. Trepki (s. 154—155); tamże — omówienie pracy S. Sękowskiego i S. Szostkiewicza pt. *Serce i retorta, czyli żywot chemii poświęcony*, pióra prof. dra B. Skarżyńskiego (s. 155—156); w dziale periodyków — również pióra prof. Skarżyńskiego czytamy obszernie omówienie wydawanego przez Związek Lekarzy Polskich w Chicago „Polish Medical History and Science Bulletin” za lata 1956—1959 (s. 187—189).

Obok tych 7 polskich pozycji, nr 50/51 „Archives” zawiera interesującą część artykułową, w której przeważającą ilość stanowią pozycje poświęcone studiom nad działalnością naukową Newtona, pióra: A. Koyré (2 prace), V. Ronchiego (1), R. Halla (1) oraz J. W. Hérvéla (3); poza tymi ściśle okolicznościowymi artykułami znajdujemy artykuł J. Marka (CSR) *Ioannes Marcus Marci als erster Beobachter Farben dünner Schichten* oraz I. I. Artobolewskiego (ZSRR) — *To the Development of the Theory of Mechanisms for the Reproduction of Algebraic curves*.

W dziale „Notices Nécrologiques” umieszczone zostały nekrologi: C. M. Bykowa, uczonego fizjologa radzieckiego, kontynuatora prac prof. I. P. Pawłowa oraz nekrolog dra A. Arbera — angielskiego historyka botaniki.

Niezwykle bogato reprezentowany jest dział „Bibliographie Critique”, który na 62 stronicach przynosi nam recenzje 53 pozycji wydawniczych z zakresu zagadnień ogólnych historii nauki, historii astronomii, metrologii, matematyki, fizyki i chemii, ewolucjonizmu, botaniki i medycyny.

A. J.